

Indholdsfortegnelse

RETS Historie	2
<i>Kildeanalyse – retshistorie.....</i>	2
<i>Romerretten.....</i>	2
<i>Retten i middelalderens Europa</i>	2
<i>Retten i middelalderens Danmark.....</i>	4
<i>Reformation og ret</i>	5
<i>Enevælde, rational naturret</i>	6
<i>Retten i 1700-tallet</i>	7
<i>Kodifikationer, grundlov, retsoppgør.....</i>	9
RETS Filosofi.....	12
<i>Straf.....</i>	12
<i>Nyere naturret og positiv ret</i>	13
<i>Dommerskøn (Dworkin), Amerikansk retsrealisme</i>	16
<i>Skandinavisk retsrealisme, Nordisk retstradition</i>	17
<i>Samfundskontraktsteorier.....</i>	18
<i>Ret og demokrati</i>	20
<i>Kritiske retsteorier</i>	21
<i>Retten uden for staten (globalisering)</i>	22
RETS Sociologi	23
<i>Kriminalitet og straf.....</i>	23
<i>Klassisk retssociologi</i>	25
<i>Retten under forandring</i>	28
<i>Nyere nordisk retssociologi</i>	28
<i>Jürgen Habermas – kommunikativ rationalitet</i>	29
<i>Niklas Luhmann – funktionssystemer</i>	31
<i>Konfliktløsning, ret og politik</i>	32
<i>Retshjælp og den juridiske profession under forandring.....</i>	32
<i>Bordieu og feministisk retsteori</i>	34

- Ret til hævn, ellers kunne man acceptere en bod som forligsløsning
 - 3x15 mark i Skånske lov
 - 3x18 mark i Jyske lov
- Regulering om bod ved manddrab findes i Manddrabsforordningen
 - 1/3 betales af drabsmanden, og 2/3 betales af slægten (1/3 fars side, 1/3 moders side)
 - Hævn efter accept af bod = fredsløshed

Ægteskabsretten

- Kirkens jurisdiktion. Afgørende vægt på samtykke (aftale mellem mand og kvinde)
- Landskabslov: Hor → Manden ret til separation
- Kanonisk ret: Hor → Kønsneutral ret til separation

Forfatningsret

- Erik Glippings Håndfæstning 1282 – Danmarks første grundlov?
 - Monarchia mixta: kompromis mellem Kongen og Rigsrådet om regering af landet.
 - Valgkongedømme (ctr. arverige efter enevælden)
- Håndfæstninger generelt
 - Kongen er bundet af sin håndfæstning i hele sin regeringsperiode.
 - Håndfæstninger ved kongevalg fast tradition fra 1448

Reformation og ret

Reformationen

- Martin Luther 1517 (1536) – vender sig mod den katolske kirke
 - Kirken er økonomiseret → afladsbreve
 - Kirken skal under staten
 - Stadig plads til kirken – dog ved tro alene og opretholde ”gode kristne”
- Statskuppet
 - Christian III 1536, lukker portene og fængsler biskopperne
 - Biskopper fjernes fra Rigsrådet + fratager Kirkens formue

Ny lovgivning

- Code Commerce betydning for selskabsret – A/S og P/S
- Bøgerne var en *harmonisering* mellem sædvaneretten i nord, romerretten i syd og principper om frihed fra revolutionen
- Code civil prægede lovkodifikationer i hele Europa

Ingen dansk kodifikation

- Ørsted stærk inspireret af Savigny. Stænderforsamling 1836, Ørsted siger NEJ
 - Savigny **modstander** af kodifikationer – *kodifikationsstriden i Tyskland*
 - 1) Lovgivning vilkårligt indgreb i retsudviklingen. Jurister er folkets repræsentant, og skal tilpasse retten til nye tider.
 - 2) Kodifikationer ”fastfryser” retten
 - Bentham var **fortaler** for kodifikationer
 - 1) Skaber retssikkerhed og klarhed
 - 2) Afgørende for menneskers lykke (utilitaristisk synspunkt)

Junigrundloven 5. juni 1849

- Indenrigs- og udenrigs begivenheder, som leder til Grundloven:
 - Christian d. 8. døde, og hans efterfølger Frederik d. 7. var ikke populær
 - Revolution i Frankrig i 1848
 - Treårskrigen i Slesvig-Holsten
- → 20. marts 1848 får Kongen et brev, med krav om at opgive tronen
- → 5. juni 1849 underskriver Kongen Grundloven

Grundloven

- *Lovgivende magt* hos Kongen og Rigsdagen, *udøvende* hos Kongen og *dømmende* hos Domstolene
- Domstolene kan prøve øvremyndighedens grænse (retssikkerhed – Stampe glad)
- Indførelse af Rigsdag
- Valgret: Mænd, 30+, egen husstand og ikke fattighjælp
- Fra kollegialsystem → til Ministerialsystem (inspireret af Code Civil)

Retssystemet – H.L.A. Hart

- Primære regler
 - Forholdsregler – *du må ikke slå ihjel, du skal være 18 for at ryge*
- Sekundære regler
 - Regler om regler → får et *ægte* retssystem
 - 1) Anerkendelsesreglen
 - Minder om Kelsens Grundnorm – forskellen ligger i, at Hart mener, man empirisk kan fastslå, hvilke regler der anerkendes
 - 2) Forandringsregler
 - Regler om, hvordan man laver, sletter eller forandre primærregler
 - 3) Pådømmelsesregler
 - Regler om overtrædelse af primærregler

Separationstese → *ingen* sammenhæng mellem ret og moral

- Blød positivisme: en primærregel kan indeholde *moralske krav* – f.eks. at kun regler som overholder menneskerettigheder er gyldige

Den rene retslære – Hans Kelsen

Retsvidenskaben er en *deskriptiv normvidenskab*

- Lære om hvad retten *er*, og ikke *bør* være
- "Ren" fordi alle moralske, politiske holdes ude af billedet → **KUN** fokus på retten som *en helhed af retsnormer i et retssystem*

Hjemmelshierarkiet (gyldighed)

- Retten består af et kohærent system af retsnormer.
 - Retsnormer er gyldige, når de er vedtaget af en højere retsregel som også er gyldig.